

Nais- ja sukupuolentutkimuksen kontaktiopetusta sisältävät opintojaksot lukuvuonna 2012–2013

(Nais- ja sukupuolentutkimuksen OPS lukujärjestyksen lopussa s. 12 alkaen)

417113P Nais- ja sukupuolentutkimuksen peruskurssi, 5 op (pakollinen kurssi 4 op:een osalta)

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa eritellä nais- ja sukupuolentutkimuksen historiaa ja muotoutumista, nimetä ja määritellä alustavasti nais- ja sukupuolentutkimuksen keskeiset peruskäsitteet sekä tunnistaa erilaisia nais- ja sukupuolentutkimuksen teoreettisia suuntauksia ja niihin liittyviä peruskysymyksenasetteluja.

Sisältö:

- Nais- ja sukupuolentutkimuksen keskeiset käsitteet, kysymyksenasettelut
- Nais- ja sukupuolentutkimuksen keskeiset teoriat
- Feministinen kritiikki
- Nais-, mies- ja queerliikkeen historia

Toteuttamistapa: luentoja 24 h, esseeseminaari 8 h tai tentti

Oppimateriaali:

- Saresma, T., Rossi, L.-M. & Juvonen, T. (2010) Käsikirja sukupuoleen.
- Koivunen, A. & Liljeström, M (1996) Avainsanat. 10 askelta feministiseen tietämiseen

Suoritustapa: osallistuminen luennoille, esseen kirjoittaminen ja aktiivinen osallistuminen esseeseminaariin

Arviointi: 5 – 1/hylätty

Peruskurssin kontaktiopetuspäivät, ajat ja tilat ovat seuraavat:

17.9.	14-17	KTK307
19.9.	”	”
24.9.	”	”
26.9.	”	”
1.10.	”	”
3.10.	”	”
8.10.	”	”
10.10.	”	”

Ilmoittautuminen opintojaksolle sähköpostitse Vappu Sunnarille vappu.sunnari@oulu.fi

Vastuuhenkilöt: Vappu Sunnari ja Tuija Huuki

417114P Tieto, valta ja kokemus, 5 op (pakollinen kurssi 3 op:een osalta)

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa eritellä ja analysoida tietoa, valtaa ja kokemusta sekä niiden välisiä yhteyksiä nais- ja sukupuolentutkimusoppiaineen ja tutkimuksen käsitteinä.

Sisältö:

- Tieto, valta ja kokemus käsitteinä; käsitteiden väliset suhteet
- Tiedon, vallan ja kokemuksen subjektiiviset määrittävyydet;
- Kokemuksen materiaalisuus ja ruumiillisuus
- Sukupuolen historiallisesti merkitsemät valtarakenteet ja –dynamiikat
- Intersektionaalisuus käsitteenä ja tutkimuksen haasteena

Toteuttamistapa: luentoja 24 t, seminaari 8 t

Oppimateriaali:

- Liljeström, M. (toim.) (2004) Feministinen tietäminen

Suoritustapa: osallistuminen luennoille, työskentely teemojen parissa parin kanssa ja raportin laatiminen ko. työstä, aktiivinen osallistuminen seminaariin, jossa käsitellään ko. töitä

Arviointi: 5 – 1/hylätty

Ajat ja paikat:

21.1.	KLO 14–17	KTK307
23.1.	”	”
28.1.	”	”
30.1.	”	”
4.2.	”	”
6.2.	”	”
11.2.	”	”
13.2.	”	”

Toteuttamistapa: luentoja 24 t, seminaari 8 t

Ilmoittautuminen opintojaksolle WebOodissa 10.12.2012–25.1.2013

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

GENRE & GENDER MEDIASSA 5 op

Kurssilla tutustutaan elokuvan ja television eri lajityyppien kautta feministisen elokuva- ja mediatutkimuksen keskeisiin käsitteisiin ja tutkimussuuntiin. Teorioita lähestytään esimerkiksi toimintaelokuvan, poliisitelevisiosarjojen ja japanilaisen populaarikulttuurin ilmiöiden avulla. Tavoitteena on oppia erittelemään kriittisesti sukupuolen ja seksuaalisuuden rakentumista audiovisuaalisessa mediassa. Kurssin järjestävät yhteistyössä kirjallisuus, nais- ja sukupuolentutkimus ja elokuvatutkimus.

Korvaavuus: Nais- ja sukupuolentutkimuksen osalta opintojakso on osa opintosuuntaa 1, kulttuurin ja median tutkimus, 417121P ja kurssin laajuus on 5 op

Luennot 22 h (a 2 h) 2 x viikossa, viikolla 43 ei opetusta. Keskustelut verkossa Optimiaan perustettavassa opintojakson työtilassa luentojen väliviikoilla.

Luennot ti 12-14 ja ke 10-12 (ks salit alla)

- VKO 40 LUENNOT
 - 2.10. klo 12-14 (TF104) Johdatus kurssin aiheisiin, suoritustapoihin ja genre-käsitteeseen elokuva- ja mediatutkimuksessa / Ilmari Leppihalme
 - 3.10. klo 10-12 (HU106) Johdatus sukupuolen käsitteeseen / Vappu Sunnari
- VKO 41 LUENNOT
 - 9.10. klo 12-14 (KTK 112) Naisten viihde / Myry Voipio
 - 10.10. klo 10-12 (HU106) Elokuvanäytös
- VKO 42: KESKUSTELU
- Vko 43: ei opetusta
- VKO 44 LUENNOT
 - 30.10. klo 12-14 (KTK112) Toimintaelokuva / Johanna Ylipulli (varmista)
 - 31.10. klo 10-12(L7) Science fiction / Aino-Kaisa Koistinen (varmista)
- VKO 45 KESKUSTELU
- VKO 46 LUENNOT
 - 13.11. klo 12-14 (HU106) Silja Kukka: Slash-fanifiktio (varmista)
 - 14.11. klo 10-12 (HU106) Elokuvanäytös
- VKO 47 KESKUSTELU
- VKO 48 LUENNOT
 - 27.11. klo 12-14 (KTK112) Mediaurheilu / Johanna Ylipulli (varmista)
 - 28.11. klo 10-14 (TA105) Naisbodaus: lihasten sukupuoli? / Ilmari Leppihalme (Luento ja elokuvanäytös)
- VKO 49 KESKUSTELU

Ilmoittautuminen kurssille 3.9.–5.10. WebOodissa

Vastuuhenkilöt: Nais- ja sukupuolentutkimuksen osalta Vappu Sunnari

Sustainable Development

ECTS credits: 3op

Language of instruction: English

Timing: 12.11.12–13.12.12

ma 10.15-14.00 PR 174

ke 10.15-12.00 PR 325

to 10.15-12.00 PR 102

Objective: This course aims to provide the students a multidisciplinary understanding of the concepts of sustainable development.

Learning outcomes: After completing this course the student is able to explain the multi-disciplinary nature and the concepts of sustainability and to clarify the patterns of resource use and the limits of the carrying capacity of natural systems; and to outline the future perspectives on the prosperity of social and economic systems.

Contents: Different multidisciplinary aspects in sustainable development, e.g. the principles of sustainable development; environmental justice (human rights, minority rights); economic development and sustainability (poverty and equity); social development and culture; corporate sustainability or corporate social responsibility.

Mode of delivery: Implemented as face-to-face teaching.

Learning activities and teaching methods: Multidisciplinary, intensive and interactive course with case studies. Seminar presentations and mock judge&jury trial case exercise.

Target group: Especially, but not restricted to, the students of the Master's Degree Programme (BCBU) in Environmental Engineering (BEE)

Prerequisites and co-requisites:

Recommended optional programme components: The preceding Master level studies of the BEE programme or respective knowledge.

Study materials: Lecture materials are provided during the course and in Optima.

Assessment methods and criteria: Course evaluation will be based on activity during the seminar and the exercise.

Grading: 'pass' or 'fail'. In exceptional cases the 'accepted with honours' may be awarded.

The course replaces 3 ect of 417124P in Women and Gender Studies

Registration to the course through **WebOodi** October 1st – November 9, 2012

Person responsible in Women and Gender Studies: Vappu Sunnari

A212905 From Violence to Caring -study programme 5 - 25 ECTS

Description: The studies aim at an increased awareness of gendered violence and provision of tools to identify and encounter violence, act in violent environments, help victims of violence and prevent violence.

Student participating in the programme will gain ability to explain and analyse the various forms of violence in life span in different local and global contexts; apply the theories of gender and other intersectionalities to analyse and recognize violence, to develop actions to prevent and intervene in violence and to support the victims of violence; design practical measures to intervene in violence and construct non-violent and equal practices; reflect and develop non-violence and caring in one's own practices and interaction; and to work in a group and reflect group collaboration from the perspectives of non-violence and equity.

Working methods: The studies include five successive online courses that can be studied either individually or as a minor subject. The extent of a course is five credits. The working methods consist of autonomous work in an online environment, work under a mentor's guidance, and collaboration in the Discendum Optima online environment. The written and audiovisual study materials of each course are located in the online environment. The courses are given in both Finnish and English. During the course, the students familiarise themselves with the study materials, enter discussions with peer students, mentors and experts, and consider in depth the dimensions of work against violence from a multiprofessional point of view. Some of the courses may include visits or practical training, in which case the details are given during the course.

More information: Suvi Pihkala project coordinator: suvi.pihkala@oulu.fi

Inquiries and enrollment for individual courses by contacting suvi.pihkala@oulu.fi

http://www.oulu.fi/naistutkimus/english/studies/FVC_study_programme.htm

I 10.9. – 26.10.2012.

Gendered and sexualised violence in schools, work places and homes – Multidisciplinary and multiprofessional introduction

II 29.10. – 14.12.2012.

Multiple forms of violence in a global context

III 7.1. – 22.2.2013.

Sexual exploitation and trafficking

IV 25.2. – 12.4.2013.

Measures for intervening in violent situations, supporting victims, preventing violence and creating a caring atmosphere

V 15.4. – 31.5.

Human rights, legislation and policies in constructing gender equality and non-violent environments

Turvallinen ja välittävä vuorovaikutus

Opintojakson suorittanut opiskelija:

- osaa analysoida vuorovaikutuksen eri ilmenemismuotoja turvallisuuden ja välittämisen näkökulmista sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäen
- osaa reflektoida myös omaa toimintaansa em. näkökulmista
- osaa määritellä ja eritellä väkivallan eri ilmenemismuotoja, kiusaamista ja kuritusväkivaltaa erilaisissa toimintaympäristöissä ja analysoida väkivaltaa sukupuolisensitiivisesti erilaiset toisarvoistamisen ulottuvuudet huomioiden
- osaa soveltaa em. asioita käytännössä.

Sisältö: Opintojakson aikana opiskelija perehtyy toimintaympäristöissä tapahtuvaan vuorovaikutukseen yksilöllisen ja yhteisöllisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden näkökulmista. Opiskelija oppii ymmärtämään turvallisiin ja välittäviin vuorovaikutusmuotoihin liittyviä käsitteellistyksiä; erilaisia keinoja tukea ihmisten sukupuolisensitiivistä, väkivallatonta ja ei-toisarvoistavaa kanssakäymistä sekä soveltamaan oppimaansa käytännössä. Opiskelija oppii refleктоimaan omaa toimintaansa ja vuorovaikutustaan erilaisissa toimintaympäristöissä turvallisuuden sekä välittämisen näkökulmista.

Opintojakso perehdyttää opiskelijaa myös väkivaltaan, kiusaamiseen ja kuritusväkivaltaan kasvatusympäristöjen haasteina. Opintojakso antaa teoreettisia ja käytännöllisiä välineitä tunnistaa ja puuttua väkivaltaan, tukea ei-toisarvoistavien ja välittävien vuorovaikutustaitojen kehittämistä sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa.

Toteuttamistapa: luentoja 12 h, omatoiminen parityöskentely, seminaarityöskentely 8 h

Luennot: ke 31.10. 14-16; pe 2.11. 12-14; ke 7.11. 14-16;
pe 9.11. 12-14; ke 14.11. 14-16; pe 16.11. 12-14

Seminaariajat: LO-koulutus

LO-11A :	ma 3.12. 14-16	KK223;	ti 4.12. 12-14	KTK303
	ma 10.12. 14-16	KTK213;	pe 14.12. 10-12	KTK307
LO-11B:	ma 3.12. 12-14	KK223;	ke 5.12. 12-14	KTK210
	ma 10.12. 12-14	KTK307M;	ti 11.12. 10-12	KTK303
LO-11C:	ti 4.12. 8-10	KTK307;	ke 5.12. 8-10	KTK305
	ti 11.12. 12-14	KTK305;	pe 14.12. 8-10	

Nais- ja sukupuolentutkimusryhmän seminaariajat päätetään luentojen yhteydessä

Oppimateriaali ilmoitetaan myöhemmin

Suoritustapa: osallistuminen luennoille, käytännön työskentely parin/ryhmän kanssa sisältäen toiminnan raportoinnin, aktiivinen osallistuminen seminaariin

Arviointi: 5 – 1/hylätty

Korvaa nais- ja sukupuolentutkimuksessa opiskelijan valinnan mukaan 4 op. opintojaksosta 417125P-01 tai 417126P-01. Ilmoittautuminen opintojaksolle WebOodissa 1.10.–2.11.

Vastuuhenkilöt: Vappu Sunnari ja Anna Rönkä

Yhdenvertaisuus ihmisoikeutena

Toteutustapa: Kurssi toteutetaan verkko-opiskeluna. Opintojakso on jaettu kolmeen osioon. Jokaisen jakson läpileikkaavina teemoina ovat intersektionaalisuus, sukupuolisensitiivisyys sekä välittäminen.

- Ensimmäinen jakso koostuu materiaaleista, jotka käsittelevät ihmisoikeuksia ja yhdenvertaisuutta yleisesti intersektionaalisesta näkökulmasta, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon velvoittavien asiakirjojen tarkastelua sekä yhdenvertaisuutta edistävän pedagogiikan haasteita ja mahdollisuuksia. Ensimmäisen jakson aikana tehdään toimintasuunnitelma käytännön työskentelyjaksoa varten.
- Toinen jakso tehdään käytännön työskentelynä 2–3 henkilön ryhmissä, minkä aikana toimintasuunnitelma pannaan täytäntöön. Opiskelun aikana verkko-opiskeluympäristö toimii tukenasi niin teoreettisen materiaalityöskentelyä kuin toisilta saatavan palautteen kautta.
- Kurssi päättyy koontiin, jonka aikana arvioidaan erityisesti toimintasuunnitelmien toteuttamista ja onnistumista sekä oman toiminnan ja ajattelun kehittymistä.

Opintojakson opiskeluvälineinä ovat ryhmäkeskustelut sekä oma toimintasuunnitelma ja reflektiopäiväkirja.

Kurssi alkaa 3.12.2012

1. jakso

- osa 1 3.12.2012. - 6.1.2013.

2. jakso

7.1.2013 alkaen

3. jakso

Arviointi- ja reflektioviikko sovitaan yhdessä mentorin kanssa kurssin alussa

Opintojakso korvaa 5 op. Nais- ja sukupuolentutkimuksen opintojaksosta 417137P Sukupuolten tasa-arvo ja ei-väkivaltainen opiskelu- ja työympäristö

Ilmoittautuminen kurssille WebOodissa **1.–30.11.**

Vastuhenkilö: Mervi Heikkinen

Ruumis, tunne, teoria

a) Luennot 20 h (a 2 h) 2 x viikossa viikoilla 6, 8, 11, 15 ja 17 kevätlukukaudella 2013

b) Verkkokeskustelut luentojen väliviikoilla

Tarkemmat tiedot opintojaksosta myöhemmin.

Vastuuhenkilöt: Ilmari Leppihalme ja Vappu Sunnari

Nais- ja sukupuolentutkimuksen tutkimusryhmä

Kuvaus: Naistutkimuksen tutkimusryhmässä käsitellään osallistujien tutkimuksia kandidaatin töistä graduihin ja jatkotutkimuksiin.

Aikataulu: Tutkimusryhmän kokoontumisajat ja paikat ovat seuraavat:

SYKSY 2012

14.8. KLO 9–15	KTK307	11.9. KLO 9–12	KTK307
25.9. KLO 9–12	”	2.10. KLO 9–12	”
9.10. KLO 9–12	”	16.10. KLO 9–12	”
6.11. KLO 9–12	”	13.11. KLO 9–12	”
20.11. KLO 9–12	”	27.11. KLO 9–12	”
11.12. KLO 9–14	”		

KEVÄT 2013

22.1. KLO 9–15	KTK307	5.2. KLO 9–12	KTK307
26.2. KLO 9–15	”	19.3. KLO 9–15	”
9.4. KLO 9–15	”	23.4. KLO 9–15	”
7.5. KLO 9–12	”	28.5. KLO 9–12	”
11.6. KLO 9–15	”		

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

YLEISET TENTTIPÄIVÄT LUKUVUONNA 2012-2013

Perjantaisin klo 14-17 (L3)

Syyslukukausi 2012

7.9.

5.10.

2.11.

30.11.

Kevätlukukausi 2013

11.1.

8.2.

1.3.

5.4.

3.5.

31.5.

Nais- ja sukupuolentutkimuksen opetussuunnitelma

Nais- ja sukupuolentutkimus on tieteidenvälinen, moni- ja poikkitieteellinen ja perinteisiä paradigmoja haastava opetus- ja tutkimusala. Oppiaine tarjoaa Oulun yliopistossa mahdollisuuden sisällyttää tutkintoon tai täydentää tutkintoa 25 opintopisteen laajuisella perusopintokokonaisuudella ja 35 opintopisteen laajuisella aineopintokokonaisuudella. Oppiaine on hallinnollisesti sijoitettu kasvatustieteiden tiedekuntaan, mutta se tarjoaa opetusta yliopiston kaikkien tiedekuntien opiskelijoille.

Oppiaineen lähtökohtana on ollut naisten historiallisen, kulttuurisen ja yhteiskunnallisen aseman tutkiminen ja opiskelu, mutta vähitellen sekä sukupuoleen että tasa-arvoon liittyvät kysymyksenasettelut ovat laajentuneet naisista myös miehiin sekä sukupuolisen ja seksuaalisen moninaisuuden kysymyksiin elämän eri ulottuvuuksilla. Asioiden tarkastelussa pyritään intersektionaalisuuteen, eli ottamaan tarkasteluissa huomioon sukupuolen lisäksi esimerkiksi etnisyys, luokka, vammaisuus, ikä, seksuaalisuus jne.

Oppiaineen nimeksi on useissa yliopistoissa otettu **Sukupuolen tutkimus**. Oulun yliopistossa käytämme oppiaineen nimenä **Nais- ja sukupuolentutkimus**. Virallisesti oppiaineen nimi on vielä Naistutkimus.

A212901 Naistutkimuksen perusopinnot, 25 op

Opiskelijat perehtyvät Nais- ja sukupuolentutkimuksen perusopinnoissa tieteenalan teorioihin ja käsitteellistykseen sekä tieteenalalla käytäviin keskusteluihin naistutkimuksen, mies- ja maskuliinisuustutkimuksen sekä queer-tutkimuksen teorioista ja käsitteellistyksistä käsin.

Tarkastelun kohteina ovat sekä tieteenalakohtaiset että ajankohtaiset yhteiskunnalliset, kulttuuriset ja vuorovaikutukselliset ilmiöt, joiden kuvaamisessa ja kriittisessä tarkastelussa sukupuoli on merkittävä tekijä.

Perusopintokokonaisuuden suorittanut henkilö osaa

- tunnistaa ja eritellä erilaisia nais- ja sukupuolentutkimuksen teoreettisia lähtökohtia sekä niiden historiallisia, kulttuurisia ja metodologisia taustaolettamuksia
- analysoida erilaisia tapahtumankulkuja, vuorovaikutusta jne. nais- ja sukupuolentutkimuksen teorioita ja käsitteitä käyttäen
- sisällyttää tarkasteluunsa myös intersektionaalisuuden
- suunnitella käytännön toimintaa sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja segregaaation purkamiseksi moniperusteisesta toimijoiden paikantamisolettamuksesta lähtien
- reflektoida ja kehittää sensitiivisyyttä nais- ja sukupuolikysymyksille omassa toiminnassaan ja vuorovaikutuksessa.

Toteutustavat: Perusopinnot koostuvat pakollisista opintojaksoista (7 op), vapaavalintaisista opintosuunnista (3-12 op) sekä vapaavalintaisista opintojaksoista (3-15 op). Pakollisista opintojaksoista järjestetään kontaktiopetusta. Vapaavalintaiset opintosuunnat ja opintojaksot toteutetaan pääosin perehtymällä kirjallisuuteen ja kontaktiopetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan.

Pakolliset opintojaksot

417113P Naistutkimuksen peruskurssi, 4 op

Ajankohta: syyslukukausi, 1 periodi

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa eritellä nais- ja sukupuolentutkimuksen historiaa ja muotoutumista, nimetä ja määritellä alustavasti nais- ja sukupuolentutkimuksen keskeiset peruskäsitteet sekä tunnistaa erilaisia nais- ja sukupuolentutkimuksen teoreettisia suuntauksia ja niihin liittyviä peruskysymyksenasetteluja.

Sisältö:

- Nais- ja gender -tutkimuksen keskeiset käsitteet, kysymyksenasettelut ja teoriat
- Feministinen kritiikki
- Naistutkimuksen historia

Toteuttamistapa: luentoja 24 h, esseeseminaari 8 h tai tentti

Oppimateriaali:

- Saresma, T., Rossi, L.-M. & Juvonen, T. (2010) *Käsikirja sukupuoleen*.
- Koivunen, A. & Liljeström, M (1996) *Avainsanat. 10 askelta feministiseen tietämiseen*

Suoritustapa: luennot ja esseeseminaari

Arviointi: 5 – 1/hylätty

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

417114P Tieto, valta ja kokemus, 3 op

Ajankohta: kevätlukukausi, 3 periodi

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa eritellä ja analysoida tietoa, valtaa ja kokemusta sekä niiden välisiä yhteyksiä nais- ja sukupuolentutkimusoppiaineen ja tutkimuksen käsitteinä.

Sisältö:

- Tieto, valta ja kokemus käsitteinä; käsitteiden väliset suhteet
- Tiedon, vallan ja kokemuksen subjektiiviset määrittävyydet; kokemuksen materiaalisuus ja ruumiillisuus
- Sukupuolittuneet valtarakenteet ja –dynamiikat
- Intersektionaalisuus käsitteenä ja tutkimuksen haasteena

Toteuttamistapa: luentoja 24 t, esseeseminaari 8 t

Oppimateriaali:

- Liljeström, M. (toim.) (2004) *Feministinen tietäminen*

Suoritustapa: osallistuminen luennoille, esseen kirjoittaminen

Arviointi: 5 – 1/hylätty

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

Suuntautumisalut, 3-15 op

Opiskelija valitsee 1-2 opintosuuntausta, joita opiskelee pääasiassa tenttimällä kirjallisuutta.

Kirjallisuustenteistä vastaa kullakin opintojaksolla erikseen nimetty henkilö. Perusteokset on ilmoitettu kunkin opintojakson kohdalla. Luettelo lisämateriaalista ja vaihtoehtoisista teoksista on naistutkimuksen kotisivuilla ja naistutkimuksen kirjastossa (ks. lisäkirjallisuus). Mahdollisuuksien mukaan järjestettävästä kontaktiopetusta ilmoitetaan lukukausittain.

417121P OPINTOSUUNTA 1: Kulttuurin ja median tutkimus, 3-9 op

Osaamistavoite: Opintosuunnan suorittanut henkilö tuntee ja osaa eritellä sukupuolta, seksuaalisuutta ja ruumiillisuutta tarkastelevaa kulttuuritieteellistä perustutkimusta sekä kulttuurien ja median tutkimuksen keskeisiä kysymyksenasetteluja, teorioita ja metodeja sukupuolten merkityksiä ja määrittymisiä esille nostaan.

Sisältö:

- Kulttuurin ja median tutkimus sukupuolen ja seksuaalisuuden näkökulmista
- Sukupuolten ja seksuaalisuuksien representaatiot mediassa ja kirjallisuudessa
- Sukupuolen ja seksuaalisuuden teorat

417121P-01 Kulttuuritieteellisiä lähestymistapoja sukupuoleen ja seksuaalisuuteen, 3 op

Oppimateriaali:

- Kinnunen, T. & Puuronen, A. (toim.) (2006) Seksuaalinen ruumis. Kulttuuritieteelliset lähestymistavat.

Muuta kirjallisuutta:

- Beemyn, B. & Eliason, M. (1996) Queer studies: a lesbian, gay, bisexual, and transgender anthology.
- Bell, D. & Valentine, G. (1995) Mapping desire: geographies of sexualities.
- Bristow, J. (1997) Sexuality.
- Medhurst, A. & Munt, S. (toim.) (1997) Lesbian and Gay Studies: A critical introduction.
- Caplan, P. (1987) The cultural construction of sexuality.
- Delacoste, F. & Alexander, P. (1998) Sex work: writings by women in the sex industry.
- Firestein, B.A. (1996) Bisexuality: the psychology and politics of an invisible minority.
- Jackson, S. & Scott, S. (1996) Feminism and sexuality; a reader.
- Ortner, S.B. & Whitehead, H. (1986) Sexual meanings: the cultural construction of gender and sexuality.

- Philippe, A. & Béjin, A. (eds.) (1985) Western sexuality: practice and precept in past and present times.

Vastuhenkilö: Jenny Kangasvuo

417121P-02 Populaarikulttuuri ja media, 3 op

Oppimateriaali:

- Karkulehto, S. ja Valjus, K. (toim.) (2005) Valtamedia/vastamedia. Kirjoituksia mediakulttuurista (sivut 1-94)

Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Muuta kirjallisuutta:

- Brown, M.E. (1990) Television and Women's Culture: The Politics of the Popular.
- Dines, G. & Humez, J. M. (1995) Gender, Race and Class in Media: A Text-Reader.
- Holmlund, C. (2002) Impossible Bodies. Femininity and Masculinity at the Movies.
- Jokinen, A. (2003) Yhdestä puusta. Maskuliinisuuksien rakentuminen populaarikulttuureissa.
- MacDonald, M. (1995) Representing Women: Myths of Femininity in the Popular Media.
- Paasonen, S., Saarenmaa, L. & Nikunen, K. (toim.) (2005) Jokapäiväinen pornomme. Media, seksuaalisuus ja populaarikulttuuri.
- Ringer, J.R. (1994) Queer Words, Queer Images: Communication and the Construction of Homosexuality.
- Rossi, L-M. (2003) Heterotehdas. Televisiomainonta sukupuolituotantona.
- Thornham, S. (1999) Feminist Film Theory: A Reader.
- Whiteley, S. (2000) Women and Popular Music: Sexuality, Identity and Subjectivity

Vastuhenkilö: Niina Kuorikoski

417121P-03 Kirjallisuuden tekstuaaliset sukupuoli ja seksuaalisuudet, 3 op

Oppimateriaali:

- Morris, P. (1997) Kirjallisuus ja feminismi

Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Vastuhenkilö: Sanna Karkulehto

417122P OPINTOSUUNTA 2: Sukupuolten tasa-arvo ja segregaaion purkaminen, 3-9 op

Osaamistavoite: Opintosuunnan suorittanut henkilö osaa eritellä sukupuolten tasa-arvon, tasa-arvotyön ja -tutkimuksen historiaa ja tuntevat sen keskeiset kehitysjuonteet; sekä tasa-arvon keskeiset käsitteet, teorit ja käytännöt. Opiskelijat osaavat analysoida tasa-arvoa ja sukupuoliperustaisen segregaaion kynnyskysymyksiä koulutuksessa, tutkimuksessa, työelämässä sekä päätöksenteossa ja politiikassa.

Sisältö:

- Naisten urakehitys; sukupuoliperusteisen segregaaation purkaminen nais- ja miesvaltaisilla aloilla
- Segregaatiomallit ja segregaaation vaikutukset; koulutus, työelämä, tutkimus- ja innovaatiot
- Valtavirtaistaminen
- Euroopan unionin vaikutukset, toimenpiteet ja pyrkimykset sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi

417122P-01 Sukupuolten tasa-arvo ja segregaaation purku, 3 op

Oppimateriaali:

- Holli, A, Saarikoski T ja Sana, E (toim.) (2002) Tasa-arvopolitiikan haasteet
Muuta kirjallisuutta ja artikkeleita sopimuksen mukaan.

Muuta kirjallisuutta:

- ~~Kailo, K., Sunnari, V. & Vuori, H. (2004) Tasa-arvon haasteita globaalien ja lokaalisten rajapinnoilla.~~
- ~~Brunila, K., Heikkinen, M. & Hynninen, P. (2005) Monimutkaista mutta mahdollista – Hyviä käytäntöjä tasa-arvotyöhön.~~

Vastuhenkilö: Mervi Heikkinen

417122P-02 Sukupuoliperustaisen segregaaation kynnyskysymyksiä ja käytäntöjä segregaaation purkamiseen, 3 op

Oppimateriaali:

- Teräs, L. et al. (2005) Koulutus, sukupuolisosialisaatio ja teknologia – näkökulmia segregaaatioon (valinnaisia artikkeleita)
Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Vastuhenkilö: Sari Manninen

417122P-03 Teknologian sukupuoli, 3 op

Oppimateriaali:

- Hershey (2006) Encyclopedia of gender and ICT (Sovitaan osia teoksesta)
Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Vastuhenkilö: Leena Teräs

417123P OPINTOSUUNTA 3: Väkivallan sukupuolisensitiivinen tutkimus, 3-9 op

Osaamistavoite: Opintosuunnan suorittuaan opiskelija osaa eritellä väkivallan käsitteitä sekä ilmiöitä ja analysoida väkivaltaa sukupuolisensitiivisesti kouluissa, kasvatuksessa, opetuksessa ja oppimisympäristöissä.

Sisältö:

- Seksuaalinen ja sukupuolistunut väkivalta ilmiönä, tekoina ja käsitteinä
- Väkivallan havaitseminen ja ennaltaehkäisy oppimisympäristöissä
- Väkivallan uhrien tukeminen, lähestymistapoja ja välineitä uhrien auttamiseen

Sukupuolistunut ja seksuaalinen väkivalta, 3 op

Oppimateriaali:

- Sunnari, V. et al. (toim.) (2003) Leimattuna, kontrolloituna, normitettuna – seksualisoitunut ja sukupuolistunut väkivalta kasvatuksessa ja koulutuksessa (valinnaisia artikkeleja)
- Hird, M (2002) Engendering violence: heterosexual interpersonal violence from childhood to adulthood
- **Näre & Ronkainen, (2008) Paljastettu Intiimi – sukupuolistuneen väkivallan dynamiikka,**

Toteutustapa: kirjatentti

Kolmen opintopisteen ylittävin osin opintojakso suoritetaan sukupuolistuneen väkivallan monitieteisten verkko-opintokokonaisuuden yhteydessä (Väkivallasta välittämiseen-koulutusohjelma).

Vastuuhenkilö: Suvi Pihkala

417124P OPINTOSUUNTA 4: Pohjoinen periferia ja globaaleja kysymyksiä, 3-9 op

Osaamistavoite: Opintosuunnan suorittanut henkilö tuntee Pohjoismaisen hyvinvointiajattelun keskeiset kehitysjuonteet sukupuolen näkökulmasta, kykenee tunnistamaan ja analysoimaan pohjoisen ja Pohjoismaisten kulttuurien, yhteiskuntien ja luonnon olosuhteiden erityispiirteitä sekä osaa tarkastella pohjoisen periferian kysymyksiä suhteuttaen niitä globalisaatioon.

Sisältö:

- Pohjoisten yhteiskuntien naisten asema, elämänpiirit ja nykyhetken haasteet
- Pohjoiset kulttuurit ja yhteiskunnat; Pohjoismainen hyvinvointiajattelu
- Sukupuoli ja sukupuolitietoisuus globalisaation kysymyksinä
- Luontosuhteiden rakentuminen; ympäristö nais- ja gender-näkökulmista

417124P-01 Feministisiä näkökulmia globalisaatioon, 3 op

Oppimateriaali:

- Gunewardena, N ym. (2007) (toim) The Gender of Globalization. Women navigating Cultural and Economic Marginalities.

- ~~Lauder, H, Brown, P, Dillabough, J.A. and Halsey, A.H. (eds.) (2006) Education, globalization and social change (Valinnaisia artikkeleja)~~
- ~~Kailo, K. et al. (toim.) (2004) Tasa-arvon haasteita lokaalin ja globaalin rajapinnoilla.~~

Muuta kirjallisuutta:

- Shiva, V. (2000) Economic Globalization, Ecological Feminism and Sustainable Development. Canadian Woman Studies/les Cahiers de la Femme. Volume 17, Number 2.
- Wichterich, C. (2002) Globalisoitu nainen: Raportteja epätasa-arvon tulevaisuudesta.
- Penttinen, E. (2004) Corporeal globalization: narratives of embodied subjectivity and otherness in the sexscapes of globalization.
- **Lucas, L. (2007) (toim) Unpacking globalization: markets, gender and work.**

Vastuhenkilö: Anna Reetta Rönkä

417124P-02 Pohjoismainen hyvinvointiajattelu ja naisten terveys, 3 op

Oppimateriaali:

- Anttonen A. et al. (1994) Naisten hyvinvointivaltio
 - Nousiainen K. ja Pylkkänen, A (2001) Sukupuoli ja oikeuden yhdenvertaisuus
- Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Vastuhenkilö: Mervi Heikkinen

417124P-03 Luontosuhteet ja ympäristö, 3 op

Oppimateriaali:

- Buckingham-Hatfield, S (2000) Gender and environment
- **Suopajarvi, T. (2009) Sukupuoli meni metsään: luonnon ja sukupuolen polkuja metsäammattilaisuudessa.**
- **Ahmed, S. (2005) (toim) Flowing upstream: empowering women through water management initiatives in India.**

Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Vastuhenkilö: Anna Reetta Rönkä

417125P OPINTOSUUNTA 5: Valta, normittaminen ja eettiset kysymykset, 3-9 op

Osaamistavoite: Opintosuunnan suorittanut henkilö kykenee tunnistamaan, selittämään ja refleктоimaan vallan, hierarkioiden ja normittamisen rakenteita ja dynamiikkaa. Opiskelija osaa analysoida paitsi vallan käytön ja valtaan kasvamisen/kasvattamisen kysymyksiä, myös erityisesti eettisiä ja moraalisia kysymyksiä feministisestä näkökulmasta.

Sisältö:

- Feministisen etiikan periaatteet, käsitteet ja käytännöt
- Normatiiviset, institutionaaliset ja diskursiiviset valtarakenteet ja niiden ylläpito

- Valta käsitteenä; teoreettisia lähestymistapoja valtaan ja sukupuoleen

417125P-01 Feministinen etiikka, 3 op

Oppimateriaali:

- Tong, R. (1993) Feminine and the feminist ethics

Muuta kirjallisuutta:

- Larrabee, M. J. (1993) An Ethic of Care. Feminist and Interdisciplinary perspectives.
- Held, V. (1995) Justice and Care. Essential readings in Feminist Ethics.
- Anttonen, A., ym. (2000) Feministejä - aikamme ajattelijoita.
- Clement, G. (1996) Care, Autonomy and Justice.
- Koehn, D. (1998) Rethinking Feminist Ethics.

Vastuuhenkilöt: Tuija Huuki

417125P-02 Sosialisatio ja normittaminen, 3 op

Oppimateriaali:

- **Beckett-Milburn, K. & McKie, L. (2001) Constructing gendered bodies**

Muuta kirjallisuutta

- Eichenbaum, L. (1989) Naiseksi kasvanut. Feministis-psykoanalyttinen näkökulma.
- Puuronen, A. (2004) Rasvan tyttäret. Etnografinen tutkimus anorektisen kokemustiedon kulttuurisesta jäsentymisestä.
- Aapola, S., ym. (2005) Young femininity. Girlhood, power and social change.
- Saarikoski, H. (2001) Mistä on huonot tytöt tehty?
- Holland, J. & Ramazanoglu, C. & Sharpe, S. & Thomson, R. (1998) The male in the head. Young people, heterosexuality and power.
- Aaltonen, S. & Honkatukia, P. (2002) Tulkintoja tytöistä.
- **Vakimo, S. (2001) Paljon kokeva, vähän näkyvä: tutkimus vanhaa naista koskevista kulttuurisista käsityksistä ja vanhan naisen elämäkäytännöistä.**
- **Tolonen Tarja (toim.) (2008) Yhteiskuntaluokka ja sukupuoli.**

Vastuuhenkilö: Pirjo Yliportimo

417125P-03 Valta ja sukupuoli, 3 op

Oppimateriaali:

- Halford, S and Leonard, P (2001) Gender, power and organisations: an introduction
- **Fricker, M. (2007) Epistemic Injustice. Power & the Ethics of Knowing.**

Vastuuhenkilö: Seija Jalagin

417126P OPINTOSUUNTA 6: Kasvatus, koulutus ja feministinen pedagogiikka, 3-9 op

Osaamistavoite: Opintosuunnan suorittanut henkilö osaa reflektoida ja analysoida sukupuolistamisen ja sukupuolittumisen mekanismeja koulutuksessa yksilöiden ja yhteisöjen identiteettien rakentumisen, oppimisen, koulutuskaarien ja koulutusinstituutioiden näkökulmista

Sisältö:

- Koulutuskaaren ja koulutusinstituutioiden mukainen tarkastelu sukupuolistamisprosessista
- Feministisen ja sukupuolisensitiivisen opetuksen lähtökohdat, käytännöt ja tavoitteet
- Intersektionaalisuuden näkökulma
- Toisarvoistaminen ja moniperustainen syrjintä

417126P-01 Feministinen ja sukupuolisensitiivinen pedagogiikka ja sukupuolten tasa-arvo kasvatuksessa ja koulutuksessa (intersektionaalinen tarkasteluperspektiivi), 3 op

Oppimateriaali:

- **Gender & Education** –lehden artikkeleita valinnan mukaan
- Hooks, b (2007) Vapauttava kasvatus
- **Sunnari, V. (2010) "I cannot speak about it"**.

Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

417126P-02 Sukupuolittamisen mekanismit peruskoulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa, 3 op

Oppimateriaali:

- Skelton, C, Francis, B and Smulyan, L (eds.) (2006) Sage handbook of gender and education (valinnaisia artikkeleja)
- **Mills, M. (2001) Challenging violence in schools. An Issue of Masculinities.**

Vastuhenkilö: Tuija Huuki

417126P-03 Sukupuolistavat rakenteet ja prosessit yliopistossa ja aikuiskoulutuksessa, 3 op

Oppimateriaali:

- Husu, L. (2001) Sexism, support, and survival in Academia
- Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Vastuhenkilö: Mervi Heikkinen

Perusopintojen vapaavalintaiset opintojaksot

Ajankohta: Kirjallisuustentit suoritetaan tiedekunnan tenttipäivinä. Mikäli kontaktiopetusta järjestetään, siihen kuuluvat tehtävät ja tentit sovitaan opintojakson osallistujien kesken yhteisesti.

Toteuttamistapa: Opintojaksot toteutetaan pääasiassa kirjallisuuden avulla, kontaktiopetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Tentit ottaa vastaan kullakin opintojaksolla erikseen mainittu henkilö.

Suoritustapa: kirjallisuustentti ja/tai essee

Arviointi: 5-1/hylätty

417116P Seksuaalisuus ja ruumiillisuus, 3 op

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa tarkastella ja analysoida seksuaalisuutta ja ruumiillisuutta, niiden merkityksellistämiskäytäntöjä sekä seksuaalisuuden ja ruumiillisuuden tutkimuksen keskeisiä kysymyksenasetteluja.

Sisältö:

- Seksuaalisuus ja ruumiillisuus teoreettisina ja kulttuurisesti tuotettuina käsitteinä; identiteetteinä; elettyinä kokemuksin
- Seksuaalisuuden ja sukupuolen suhteet
- Seksuaalisuuden ja ruumiillisuuden tutkimuksen keskeiset teoriat; hetero- ja muut seksuaalisuudet
- Representaatioiden ja käytäntöjen merkityksellistäminen sukupuoleksi ja seksuaalisuudeksi; kehollisuuden ja ruumiillisuuden sosiaaliset ja materiaaliset merkitykset ja merkityksen muodostamistavat

Oppimateriaali:

- Bristow, J. (1997) *Sexuality*
Lisäksi artikkeleita sopimuksen mukaan

Muuta kirjallisuutta:

- Beemyn, B. & Eliason, M. (1996) *Queer studies: a lesbian, gay, bisexual, and transgender anthology*.
- Bell, D. & Valentine, G. (1995) *Mapping desire: geographies of sexualities*.
- Bristow, J. (1997) *Sexuality*.
- Medhurst, A. & Munt, S. (toim.) (1997) *Lesbian and Gay Studies: A critical introduction*.
- Caplan, P. (1987) *The cultural construction of sexuality*.
- Delacoste, F. & Alexander, P. (1998) *Sex work: writings by women in the sex industry*.
- Firestein, B.A. (1996) *Bisexuality: the psychology and politics of an invisible minority*.
- Jackson, S. & Scott, S. (1996) *Feminism and sexuality; a reader*.
- Kinnunen, T. & Puuronen, A. (toim.) (2006) *Seksuaalinen ruumis. Kulttuuritieteelliset lähestymistavat*.

Vastuuhenkilö: Jenny Kangasvuo

417127P Sukupuolten tasa-arvo koulutuksessa ja työelämässä, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suorittanut henkilö tuntee tasa-arvon ongelmat ja haasteet koulutuksessa ja työelämässä. Opiskelija osaa analysoida koulutuksen ja työelämän sukupuolistuneita käytäntöjä, sekä soveltaa tietoaan tasa-arvon edistämiseksi koulutuksessa ja työelämässä.

Sisältö:

- Tasa-arvo koulutuksessa
- Tasa-arvo työelämässä

Oppimateriaali:

- Kinnunen, M. ja Korvajärvi, P. (1995) Työelämän sukupuolistavat käytännöt.
- Kasvatus-lehden teemanumero 2/2007
- Brunila, K, Heikkinen, M. ja Hynninen, P. (2005) Monimutkaista mutta mahdollista. Hyviä käytäntöjä tasa-arvotyöhön.

Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Vastuhenkilö: Mervi Heikkinen

417118P Kriittinen miestutkimus, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suorittanut henkilö kykenee selittämään ja soveltamaan kriittisen miestutkimuksen keskeisiä käsitteitä ja teorioita; analysoimaan kysymyksenasettelujen historiaa, muotoutumista ja näköaloja sekä tuntee kriittisen miestutkimuksen alueelta tehtyä paikallista, kansallista ja kansainvälistä tutkimusta ja tutkimustuloksia.

Sisältö:

- Käsitteet, kysymyksenasettelut, teorit, tutkimustuloksia ja tutkimuksen käytäntöjä
- Kriittisen miestutkimuksen historiallisia, teoreettisia ja metodologisia perusteluja

Vastuhenkilöt: Sari Manninen

Oppimateriaali:

- Jokinen, A. (1999) Mies ja muutos. Kriittisen miestutkimuksen teemoja.
- Jokinen, A. (2000) Panssaroitu maskuliinisuus.
- **Huuki, T. (2010) Koulupoikien statustyö väkivallan ja välittämisen valokiellassa. Acta Universitatis Ouluensis E113. KTK, Oulun yliopisto, sivut 15-19 sekä 69-92.**

- Manninen, S. (2010) ”Iso, vahva, rohkee –kaikenlaista” Maskuliinisuudet, poikien valtahierarkiat ja väkivalta koulussa. Acta Universitatis Ouluensis E112. KTK, Oulun yliopisto.sivut 13-18 sekä 79-117.
- Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

417128P Perhe ja vanhemmuus muutoksessa, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suorittanut henkilö osaa analysoida ja tulkita perheen ja vanhemmuuden muutoksia suomalaisessa sosiaalipolitiikassa ja yhteiskunnassa sekä eritellä perheen ja vanhemmuuden moninaistuvia muotoja, ehtoja ja mahdollisuuksia arjen käytännöissä.

Sisältö:

- Perheen sosiaalipolitiikka
- Monimuotoiset perheet; perhe instituutioina; perheen käsitteen ja aseman muutokset yhteisvastuullisen huolenpidon ja yhteisasumisen muotoina
- Vanhemmuus perheen sisäisessä järjestyksessä; sukupuolittuneena ja yhteiskunnallisena suhteena
- Lasten ja aikuisten suhteet sukupuolikriittisistä näkökulmista

Oppimateriaali:

- Jallinoja, R (2006) Perheen vastaisku: familistista käännettä jäljittämässä
Lisäksi muuta kirjallisuutta

Muuta kirjallisuutta:

- Jokinen, E. (1996) Väsynyt äiti: äitiyden omaelämäkerrallisia esityksiä.
- Jallinoja R. (1997) Moderni säädyllisyys. Aviosuhteen vapaudet ja sidokset.
- Kuosmanen, P & Jämsä, J (toim.) (2007) Suomalaiset sateenkaariperheet sosiaali- ja terveyspalveluissa ja koulussa
- Räisänen, A-L. (1996) Onnellisen avioliiton ehdot. Sukupuolijärjestelmän muodostumisprosessi suomalaisissa avioliitto- ja seksuaalivalistusoppaissa 1865–1920.

Vastuuhenkilö: Vappu Sunnari

417129P Ekofeminismi, 3 op

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa kuvata ja analysoida ekofeminismin ja ekospiritualismin teorioita ja käytäntöjä.

Sisältö:

- ekofeministinen luonto- ja maailmankuva; ekospirituaalisuus
- naisten ja luonnon suhde kulttuurisena erityissuhteena
- ekokritiikki ja ekofeministinen teorianmuodostus Suomessa ja kansainvälisesti

Oppimateriaali:

- Mies, M. and Shiva, V.(1993) Ecofeminism

Muuta kirjallisuutta:

- Shiva, V. (1990) Staying Alive: Women, Ecology and Development.
- Suutala, M. (2001) Kesytetty nainen.
- Warren, K.-J. (1997) Ecofeminism. Women, Culture, Nature.
- Glotfelty, C. & Fromm, H. (1996) The Ecocriticism Reader. Landmarks in literary ecology.
- Kailo, K. (2008) Wo(men) and Bears - The Gifts of Nature, Gender and Culture Revisited.

Vastuhenkilö: Kaarina Kailo

417130P Pohjoinen ympäristö ja luontosuhde, 3 op

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa analysoida Pohjoiseen ympäristöön liittyviä kysymyksiä sekä luontosuhteiden muotoutumista sukupuolitietoisesta näkökulmasta.

Sisältö:

- Pohjoinen ympäristö kestävän kehityksen näkökulmasta
- Pohjoiset luontosuhteet ja sukupuolijärjestelmät

Oppimateriaali:

- Oaks, J (2001) Pushing the margins: native and northern studies
- Lisäksi sovitaan muuta kirjallisuutta

Vastuhenkilö: Tiina Suopajärvi

417131P Uskonto ja henkisyys, 3 op

Osaamistavoite: Opintojakson suorittanut henkilö osaa määritellä feministisen teologian perusteita ja kykenee tämän pohjalta analysoimaan uskon ja uskontojen suhteita sekä niiden läsnäoloa ja ulottuvuuksia ihmisten arjessa.

Sisältö:

- Feministisen teologian perusteet
- Uskon ja uskonnollisuuden suhteet; ulottuvuudet; mukana olo arjessa
- Naisen paikka uskonnollisissa yhteisöissä ja uskonnollisten tekstien tulkitsijana

Oppimateriaali:

- Hovi, T. et al. (toim.) (1999) Uskonto ja sukupuoli
- Ahola, M, Antikainen, M-R ja Salmesvuori, P (toim.) (2002) Eevan tie alttarille: naiset kirkon historiassa

Muuta kirjallisuutta:

- Markkola, P. (2000) Gender and Vocation. Women, Religion and the Social Change in the Nordic Countries, 1830–1940.
- Sharma, A. & Young K.K. (1999) Feminism and world religions.
- Yazbeck H., Y. & Esposito J.L. (2001) Daughters of Abraham. Feminist thought in Judaism, Christianity, and Islam.

- Tomm, W. (1995) *Bodied Mindfulness, Women's Spirits, Bodies and Places*.
- Stark-Arola, L.(1998) *Magic, Body and Social order. The Construction of gender * ** Through Women's Private Rituals in Traditional Finland. Lehdessä: SKS Studia Fennica Folkloristica 5. 1998.

Vastuhenkilö: Seija Jalagin

A212902 Nais- ja sukupuolentutkimuksen aineopinnot, 35 op

Nais- ja sukupuolentutkimuksen aineopinnoissa opiskelijat syventävät asiantuntemustaan Nais- ja sukupuolentutkimuksen teorioista ja metodologioista sekä oppiaineen monitieteisestä ja tieteidenvälisestä tutkimusotteesta.

Aineopintokokonaisuuden suorittanut henkilö

- on tutustunut keskeiseen nais- ja sukupuolentutkimuksessa rakennettuun ja käytyyn tieteen kritiikkiin ja osaa soveltaa sitä käytännössä arvioidessaan tieteellistä tietoa, metodologioita, metodeja ja tutkimuksen eettisyyttä
- osaa eritellä nais- ja sukupuolentutkimuksessa käytyä metodologista ja metodista keskustelua ja osaa soveltaa niitä oman tutkimuksensa puitteissa

SEKÄ osaa

- analysoida/tulkita tapahtumankulkuja, vuorovaikutusta tms. jotakin nais- ja sukupuolentutkimuksen sekä intersektionaalisuuden teoriaa, metodologiaa, metodologiaa, metodologiaa sekä käsitteitä kriittisesti käyttäen sekä raportoida siitä esimerkiksi artikkelin muodossa TAI
- suunnitella ja organisoida käytännön toimintaa sukupuolten segregaaation purkamiseksi ja raportoida siitä TAI
- suunnitella ja organisoida tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakeihin perustuvaa tasa-arvotyötä ja raportoida siitä TAI
- suunnitella ja toteuttaa käytännön toimintaa väkivaltaan puuttumiseksi sekä ei-toisarvoistavien toimintatapojen ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi
- suunnitella ja organisoida uutta informaatioteknologiaa hyödyntävää sukupuolisensitiivistä opetusta ja raportoida siitä.

Toteutustapa: Pääosin aineopinnot toteutetaan perehtymällä kirjallisuuteen. Kontaktiopetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan 1-2 opintojaksoa vuosittain.

Yhteydet muihin opintojaksoihin: Opintojaksot Feminismin klassikot 417207A sekä Nais- ja gender-tutkimuksen ajankohtaisia käsitteellistämisen tapoja ja haasteita 417208A ovat pakolliset, muut opintojaksot opiskelija voi valita vapaasti laatien itselleen 35 opintopisteen laajuisen aineopintokokonaisuuden.

Arviointi: 5-1/hylätty

Vastuhenkilöt: kunkin opintojaksojen yhteydessä erikseen nimetty vastuuhenkilöt

417207A Feminismin klassikot, 5 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suorittanut henkilö osaa eritellä, analysoida ja reflektoida kriittisesti valitsemansa feministisen ajattelun klassikko teorian kehityslinjoja.

Sisältö:

- Feministisen ajattelun historialliset, poliittiset ja tieteelliset kehityslinjat
- Feministisen valtavirran klassikot

Oppimateriaali:

- Beauvoir, S. de. (1993) Toinen sukupuoli.
- Allen, P.G. (1986) The Sacred Hoop: Recovering the Feminine in American Indian Traditions.
- Brant, B. (1988). A Gathering of Spirit: a Collection by North American Indian Women. (erit. C.L. Sanches: Sex, Class and Race Intersections, Visions of Women of Color, S. 163-167)
- Maracle, L. (1996) I am Woman. A Native Perspective on Sociology and Feminism.
- Mohanty, C. Lännen silmien alla. Teoksessa: Airaksinen, J. & Ripatti, T. (1999) Rotunaisia ja feministejä.
- Trinh, T. (1989) Minh-ha. Woman, Native, Other.
- Kollontai, A. (1973) Naisen asema taloudellisessa yhteiskuntakehityksessä.
- Mill, J. S. (1981) Naisen asema.
- Wollstonecraft, M. (1983) Vindication of the rights of women.
- Woolf, V. (1990) Oma huone.
- Daly, M. (1987) Gyn/ecology. The metaethics of radical feminism. Women's Press.
- Firestone, S. (1979) The dialectic of sex. The case for feminist revolution. Women's Press.
- Friedan, B. (1967) Naisellisuuden harhat.
- Millet, K. (1977) Sexual politics. (s. 176-220)
- Mitchell, J. (1973) Naisliike.
- **Kristeva, J. (2000) Crisis of the European subject**
- **Cixous, H. (1998) Stigmata, escaping texts.**
- **Irigaray, L. (1993) je, tu, nous, Toward a culture of difference.**
- **Irigaray, L. (2002) To speak is never neutral.**

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

417208A Nais- ja gender -tutkimuksen ajankohtaisia käsitteellistämisen tapoja ja haasteita, 5 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suorittanut henkilö osaa eritellä ja reflektoida kriittisesti nais- ja sukupuolentutkimuksen ja feministisen tieteenkriiikin ajankohtaisia suuntauksia ja käsitteellistämisen tapoja. Opiskelija vahvistaa analyttistä luku- ja keskustelutaitoaan.

Sisältö: Sisältö vaihtelee ajankohtaisten haasteiden mukaisesti

Oppimateriaali: Kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Muuta kirjallisuutta:

- Sullivan, N. (2003) A critical introduction to Queer theory.
- Butler, J. (2006) Hankala sukupuoli.
- Butler J.(2004) Undoing gender.
- Alsop R, Fitzsimons, A. & Lennon, K. (2002) Theorizing gender.
- Hennessy, R. & Ingraham, C. (1997) Materialist feminism. A reader in class, difference, and women's lives.
- Braidotti, R. (2002) Metamorphoses towards a materialist theory of becoming.
- Narayan, U. & Harding, S. (2002) Decentering the center: Philosophy for a multicultural, postcolonial, and feminist world.

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

417209A Nais- ja gender –tutkimuksen metodologia ja metodit, 2/5 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suorittanut henkilö tuntee nais- ja sukupuolentutkimuksen keskeisiin menetelmällisiin lähtökohdat, kysymyksenasettelut ja ratkaisut ja osaa käyttää jotakin nais- ja sukupuolentutkimuksen tutkimusmetodia käytännössä.

Sisältö:

- Feministiset ja sukupuolisensitiiviset tutkimusmetodologiat ja metodit
- Nais- ja sukupuolentutkimuksen tutkimusprosessit
- Monitieteisen tutkimuksen tutkimuskirjoittaminen ja raportointi

Toteutustavat: luentoja 24 h ja esseeseminaari 6 h

Oppimateriaali:

- Ramazanoglu C & Holland J. (2002) Feminist Methodology. Challenges and Choices.
- Sandoval, C. (2000) Methodology of the oppressed. Theory of bounds.
- Wilkinson, S. & Kitzinger, C. (1995) Feminism and discourse. Psychological perspective.
- Foss, S., Foss, K. & Griffin, C. (1999) Feminist Rhetorics.
- Burt, S. & Code, L. (1995) Changing methods, feminists transforming practice.

Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Suoritustavat:

Osallistuminen luentoihin ja esseeseminaariin, esseen kirjoittaminen ja kirjallisuuden tenttminen

Vastuhenkilö: Vappu Sunnari

417210A Vapaavalintaisia nais- ja gender -tutkimuksen aineopintoja, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suorittanut henkilö osaa itse asettaa itselleen osaamistavoitteet ja rakentaa niiden suunnassa itselleen opintosisällöt kulloinkin tarjolla olevista erillisistä sukupuolisensitiivisistä luennoista, konferensseista, seminaareista jne.

Sisältö:

- Opiskelijan kiinnostuksen mukaisesta aihepiiristä valittuja erillisopintoja

Toteutustavat: luentoja ja/tai osallistumista toimintaprojekteihin ja/tai konferensseihin ja kirjallisuutta

Suoritustavat: osallistuminen edellä mainittuihin ja esseen/päiväkirjan kirjoittaminen

Oppimateriaali: Sovitaan vastuuhenkilön kanssa.

Vastuuhenkilö: Vappu Sunnari

417211A Teorian ja käytännön yhteydet, ykseydet ja jännitteet toimintaprojektissa, 5 – 10 op

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suorittanut henkilö osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioi pienimuotoisen projektin, jossa samalla koetellaan naistutkimuksen teorioiden ja elämän arjen yhteyksiä, ykseyksiä ja jännitteitä. Projektissa voi suuntautua joko a) tieteellisen tekstin populaariin kirjoittamiseen tai b) ansiotyön / opiskelun sukupuolistuneisuus-/ tasa-arvokysymyksiin tai naisnäkökulmaisen tapahtuman järjestämiseen.

Sisältö:

- Sukupuolitietoisien projektin luominen, toteuttaminen ja arvioiminen
- Nais- ja gender -tutkimustiedon soveltaminen institutionaalisiin ja arkisiin käytäntöihin

Vastuuhenkilöt: Vappu Sunnari

417212A Feministiset tutkimus- ja suuntautumisalajat II, 3-15 op

Osaamistavoite:

Opintokokonaisuuden suorittanut henkilö osaa eritellä kriittis-reflektiivisesti ja sukupuolisensitiivisesti valitsemansa tieteenalan teoreettista ja metodologista keskustelua.

Suoritustavat:

Kirjallisuuden tenttiminen ja/tai luennoille osallistuminen. Tentittävän kirjallisuuden määrä lasketaan seuraavasti: 1 opintopisteen suoritusta vastaa n. 200 sivun laajuinen opiskelijan äidinkielen teos tai n. 150 sivun laajuinen vieraskielinen teos.

Vastuuhenkilöt:

Vappu Sunnari sekä tutkimus- ja suuntautumisalojen yhteydessä erikseen nimetyt vastuuhenkilöt.

417212A/ 01 Kirjallisuudentutkimus

Oppimateriaali:

HUOM! Opiskelijan tulee valita listalta sekä kirjallisuudentutkimusta käsitteleviä teoksia että kaunokirjallisuutta.

- Naylor, G. (1984) Brewster Placen naiset.
- Jotuni, M. (1991) Huokuva talo.
- Canth, M. (1965) Anna-Liisa.
- Tikkanen, M. (1981) Vuosisadan rakkaustarina.
- Atwood, M. (1998) Orjattaresi.
- Moi, T. (1990) Sukupuoli/Teksti/Valta.
- Woolf, V. (1999) Oma huone.
- Ahokas, P. & Kähkönen, L. (2003) Vieraaseen kotiin: kulttuurinen identiteetti ja muuttoliike kirjallisuudessa.
- Kosonen, P. (toim.) (1996) Naissubjekti ja postmoderni.
- El Saadawi, N. (1988) Nainen nolapisteessä.
- Morrison, T. (1988) Minun kansani, minun rakkaani.
- Grímsdóttir, V. (1997) Z - rakkaustarina.
- Lehtolainen, L. (1996) Luminainen.
- Austen, J. (1960) Järki ja tunteet.

Vastuuhenkilö: Tiina Junno

417212A/ 02 Kasvatustiede ja erityispedagogiikka

Oppimateriaali:

- Hooks, B. (1994) Teaching to transgress. Education as the practice of freedom.
- Holland, J. ym. (1995) Debates and issues in feminist research and pedagogy.
- Kristiansen, K. & Traustadottir, R. (2004) Gender and disability research in the Nordic countries.
- Identity and diversity: gender and the experience of education (1995)
- Kenway, J. & Willis, S. (1998) Answering back: girls, boys and feminisms in schools.
- Naskali, P. (1998) Tyttö, äiti, kasvatustiede. Kohti feminiinistä kasvatustietofilosofiaa.
- Francis B. & Skelton C. (2002) Investigating gender. Contemporary Perspectives in Education.
- Margolis, E. (2001) The Hidden Curriculum in Higher Education.
- Lauder, H, Brown, P, Dillabough, J-A. and Halsey, A.H. (eds.) (2006) Education, globalization and social change (Valinnaisia artikkeleja)

Vastuuhenkilö: Sari Manninen

417212A/ 03 Kulttuuriantropologia

Oppimateriaali:

- Remet, S. (1996) Gender Reversals & Gender Cultures. Anthropological and Historical Perspectives.
- del Valle, T. (1993) Gendered anthropology.
- Kulick, D (1987) Från kön till genus. Kvinnligt och manligt i ett kulturellt perspektiv.
- Orner, S. & Whitehead, H (1989) Sexual Meanings. The Cultural Construction of Gender and Sexuality.
- Hua, C (2001) A Society without Fathers or Husbands.
- Nanda, S. (1999) Gender Diversity. Crosscultural Variations.
- Mascia-Lees, F. (1999) Gender and Anthropology.
- Kulick, D & Willson, M (1995) Taboo: Sex, Identity, and Erotic Subjectivity in Anthropological Fieldwork.
- Kulick, D. (1995) Travesti: Sex, Gender, and Culture among Brazilian Transgendered Prostitutes.

Vastuuhenkilö: Jenny Kangasvuo

417212A/ 04 Historia

Oppimateriaali:

- Alberti, J. (2002) Gender and the Historian.
- Alic, M. (1986) Hypatia's heritage. A history of women in science from antiquity to the late nineteenth century.
- Kelly, J. (1984) Women, History and Theory. The Essays of Joan Kelly.
- Scott, J. W. (1988) Gender and the politics of history.
- Wiesner-Hanks, M. E. (2001) Gender in History.
- Canning, K. (2006) Gender History in Practice. Historical Perspectives on Bodies, Class & Citizenship.

Vastuuhenkilö: Seija Jalagin

417212A/ 05 Sosiologia

Oppimateriaali:

- Saarinen, A. (1992) Feminist research - an intellectual adventure? Centre for Women's studies and Gender Relations 4/1992.
- Gordon, T. ym. (toim.) (2002) Suomineito, hei! Kansallisuuden sukupuoli.

- Kinnunen, M. (2001) Luokiteltu sukupuoli.
- Lempiäinen, K. (2003) Sosiologian sukupuoli: tutkimus Helsingin ja Tampereen yliopistojen kurssikirjoista 1946-2000.
- Löyttyniemi, V. (2004) Kerrottu identiteetti, neuvoteltu sukupuoli.
- Penttinen, E. (2004) Corporeal Globalization: Narratives of Subjectivity and Otherness in the Sexscapes of Globalization.
- Ronkainen, S. (1999) Ajan ja paikan merkitsemät: subjektiviteetti, tieto ja toimijuus.
- Wharton, A. (2005) The Sociology of Gender: An Introduction to Theory and Research.

Vastuhenkilö: Pirjo Yliportimo

417212A/ 06 Psykologia

Oppimateriaali:

- Eliasson, M. ja Carlsson, M. (1993) Naisen psykologia.
- Flax, J. (1990) Thinking fragments. Psychoanalysis, feminism and postmodernism in the contemporary
- Gilligan, C. (1982) In a different voice. Psychological theory and women's development.
- Hollway, W. (1989) Subjectivity and method in psychology. Gender, meaning and science.
- Hyde, J. (1991) Half the human experience. The psychology of women.
- Mitchell, J. (1975) Psychoanalysis and feminism. A radical reassessment of Freudian psychoanalysis.
- Squire, C. (1989) Significant differences. Feminism in psychology.
- Skevington, S. and Baker, D. (eds.) (1989) The social identity of women.
- Feminist identity (2001) In Feminism & Psychology Vol. 11, no 4, 2001 (439- 554); ja muita artikkeleita sopimuksen mukaan
- Seitamo, L. (1991) Psychological development in Arctic cultures. A comparative study of Skolt Saami and Finnish children in the north of Finland within the frame of reference of ecological psychology. (osa saatavana myös suomeksi, erillinen moniste)
- Gilligan, C. (2002) The Birth of Pleasure – A New Map of Love. (Elektroninen kirja, luettavissa Ebrary-lukuohjelmalla WWW-yhteydellä Oulun yliopiston verkon koneissa <http://site.ebrary.com/lib/oulu/docDetail.action?docID=10046189>. Löytyy myös haulla kirjaston OULA -kokoelmatietokannan kautta)

Vastuhenkilö: Leila Seitamo

417212A/ 07 Hoitotiede ja lääketiede

Oppimateriaali:

- Holden, P. & Littlewood, J. (1991) Anthropology and nursing.
- Bischoff, C. (1992) Frauen in der Krankenpflege. Zur Entwicklung von Frauenrolle und Frauenberufstätigkeit im 19. und 20.
- Chodorow, N.J. (1989) Feminism and psychoanalytic theory.
- Williams, C.L. (1993) Doing "women's work": men in nontraditional occupations.

- Riska, E. and Wegar, K. (1993) Gender, work and medicine. Women and the medical division of labour.
- Tronto, J.C. (1993) Moral boundaries: a political argument for an ethic of care.

Vastuhenkilö: Ilmoitetaan myöhemmin

417212A/ 08 Kulttuurimaantiede

Oppimateriaali:

- Bell, D. & Valentine, G. (1997) Consuming Geographies: We are Where We Eat.
- Duncan, N. (1996) BodySpace: Destabilizing Geographies of Gender and Sexuality.
- Koskela, H. & Tani, S. & Tuominen, M. (2000) ”Sen näkönen tyttö”: Tutkimus katuprostituution vaikutuksista helsinkiläisten naisten arkielämään. Helsingin kaupungin tietokeskus, tutkimuksia 5/2000.
- McDowell, L. & Sharp, J., (eds.) (1997) Space, Gender, Knowledge: Feminist Readings.
- Rose, G. (1993) Feminism and Geography: The Limits of Geographical Knowledge.
- Valentine, G. & Bell, D. (eds.) (1995) Mapping Desire: Geographies of Sexuality.

Vastuhenkilö: Pauli Tapani Karjalainen

417212A/ 09 Filosofia & etiikka

Oppimateriaali:

- Anttonen A. ym. (2000) Feministejä - aikamme ajattelijoina.
- Braidotti, R. (1993) Riitasointuja.
- Kourany, J.P. ym. (1992) Feminist philosophies. Problems, theories and applications.
- Grimshaw, J. (1986) Feminist philosophers. Women’s perspectives on philosophical traditions.
- Heinämaa, S. (1996) Ele, tyyli ja sukupuoli.
- Nye, A. (1994) Philosophia: the thought of Rosa Luxemburg, Simone Weil and Hannah Arendt.

Vastuhenkilö: Kari Väyrynen

417212A/ 10 Ympäristökasvatus

Oppimateriaali:

- Littig, B. (2001) Feminist perspectives on environment and society.
- Shiva, V. (1997) Biopiracy. The Plunder of Nature and Knowledge.
- Shiva, V. (2000) Tomorrow’s biodiversity.

- Braidotti, R. & Lykke, N. (1994) Women, the Environment and Sustainable Development. Towards a Theoretical Synthesis.

Artikkeleita ja muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Vastuuhenkilö: Vappu Sunnari

417212A/ 11 Tekniikka, matematiikka ja luonnontieteet

11a) Tekniikka

Oppimateriaali:

- Kirkup, G. and Keller, L.M. (1992) Inventing women. Science, technology and gender.
- Lykke, N. & Braidotti, N. (1996) Between Monsters, Goddesses and Cyborgs. Feminist confrontations with science, medicine and cyberspace.
- Spender, D. (1995) Nattering on the net. Women, power and cyberspace.
- Kramarae, C. (1988) Technology and women's voices. Keeping in touch.
- Crint & Gill Taylor & Francis (1995) The gender-technology relation. Contemporary theory and research.
- Vehviläinen, M. (1997) Gender, Expertise and Information Technology. Department of Computer Science.
- Wajcman, J. (1991) Feminism confronts technology.
- Eriksson, P. & Vehviläinen, M. (1999) Tietoyhteiskunta seisakkeella: teknologia, strategiat ja paikalliset tulkinnat.
- Kirkup, G., Janes, L., Woodward, K. & Hovenden, F. (1999) The Gendered Cyborg: A Reader.
- Haraway, D. (1997) Modest-Witness@Second-Millennium.FemaleMan-Meets-Onco-Mouse: feminism and technoscience.
- Smeds, R. ym. (2002) Tieto ja tekniikka. Missä on nainen?

Vastuuhenkilö: Suvi Pihkala

11b) Matematiikka ja luonnontieteet

Oppimateriaali:

- Tuana, N. (1989) Feminism and science.
- Genus, teknik och naturvetenskap: en introduktion till kvinnoforskning i naturvetenskap och teknik. (1992)
- Haraway, D. (1992) Primate visions. Gender, race and nature in the world of modern science.
- Hermodsson, E. & Trojer, L. (1994) Ikaros med två bröst. Kvinnan och naturvetenskapen.
- Isaksson, E. (1987) Nainen ja maailmankaikkeus.
- Keller, E.F. (1988) Tieteen sisarpuoli.
- Merchant, C. (1989) The death of nature. Women, ecology and the scientific revolution.

Vastuuhenkilö: Helena Aksela

417212A/12 Taloustiede

Oppimateriaali:

- Ferber, M.A. & Nelson, J.A. (1993) Beyond economic man. Feminist theory and economics.
- Lesser, R. (1991) Gender, family and economy. The triple overlap.
- Kovalainen, A. (1993) At the margins of the economy. Womens self-employment in Finland 1960-1990.
- Allen, S. & Truman, C. (eds.) (1993) Women in business. Perspectives on women entrepreneurs.
- Vainio, T. (2000) Naisten talouskirja.
- Wichterich C. (2002) Globalisoitu nainen: raportteja epätasa-arvon tulevaisuudesta.
- Flax S. & Kagan C. (2002) Women in a World of Money: Making the local-global connections.
- Folbre N. (2001) The invisible hearth: economics and family values.
- Vaughan, G (2007) Women and the Gift Economy. A radically different

worldview is possible

Vastuhenkilö: Kaarina Kailo

417212A/ 13 Taidehistoria

Oppimateriaali:

- Ecker, G. (1985) Feminist aesthetics.
- Feministisk konstforskning. Kvinnovetenskaplig tidskrift, teemanumero 1/1992.
- Konttinen, R. (1988) Suomalaisia naistaiteilijoita 1880-luvulta.
- Lesser, W. (1991) His other half. Men looking at women through art. Harvard Univ. Press.
- Konttinen, R. (1987) Nainen, taide, historia. Taidehistorian esitutkimus 1985-1986.
- Pollock, G. (1989) Vision and difference. Femininity, feminism and the history of art.
- Profiles. Pioneering women architects from Finland. Museum of Finnish Architecture 1983.
- Saarikangas, K. (1993) Model houses for model families. Gender, ideology and the modern dwelling.

Vastuhenkilö: Jorma Mikola

417212A/ 14 Poliitiikan tutkimus

Oppimateriaali:

- Dahlerup, D. (1990) Odotuksen aika on ohi. Naispolitiikan käsikirja.
- Outshoorn, J. & Kantola, J. (2007) Changing State Feminism
- Showstack Sassoon, A. (1992) Women and the state. The shifting boundaries of public and private.
- Lovenduski, J. (ed.) (2005) State feminism and political representation.

- Raevaara, E. (2005) Tasa-arvo ja muutoksen rajat. Sukupuolten tasa-arvo poliittisena ongelmana Ranskan parité- ja Suomen kiintiökeskusteluissa.

Vastuhenkilö: Mervi Heikkinen

Vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia

A212905 Väkivallasta välittämiseen – naistutkimuksen monitieteinen opintokokonaisuus, 5-25 op

Kuvaus:

Väkivallasta välittämiseen tarjoaa mahdollisuuden sisällyttää tutkintoon tai täydentää tutkintoa väkivaltaa käsittelevällä 25 opintopisteen laajuisella opintokokonaisuudella. Väkivaltaa, sen eri ilmenemismuotoja sekä väkivallattomuutta tarkastellaan sukupuolisensitiivisesti erilaiset toisarvoistamisen ulottuvuudet huomioiden. Sukupuolisensitiivinen väkivallan tutkimus on opintokokonaisuuden keskeinen teoreettis-käytännöllinen ja kriittinen tarkastelunäkökulma.

Väkivalta eri muodoissaan on yleinen ilmiö ja jollakin tavalla läsnä jokapäiväisessä elämässämme esimerkiksi median kautta. Useat eri alojen ammattilaiset kohtaavat työssään väkivallan uhreja, väkivallan tekijöitä tai voivat itse joutua väkivallan kohteeksi. Lisäksi jokaisella on vastuu toimia tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja väkivallattonta toimintaa edistävästi, sekä olla mukana luomassa väkivallattomia rakenteita suunnitelmallisesti omassa ympäristössään. Opintokokonaisuudessa tähän annetaan välineitä perehtymällä väkivaltaa käsittelevään monitieteiseen tutkimukseen, sekä tutkimukseen, joka paneutuu väkivallattoman ja välittävän toimintakulttuurin rakentamisen ehtojen ja käytäntöjen tarkasteluun. Opintokokonaisuuden tavoitteena on lisätä tietoisuutta väkivallasta, sekä antaa välineitä väkivallan tunnistamiseen ja kohtaamiseen, väkivaltaisissa ympäristöissä toimimiseen, väkivallan uhrien auttamiseen ja väkivallattomien toimintaympäristöjen rakentamiseen.

Väkivallasta välittämiseen -opintokokonaisuus on suunnattu eri alojen opiskelijoille sekä jo työssä toimiville ammattilaisille. Opintokokonaisuus on mahdollista suorittaa 10 opintopisteen osalta (kurssit IV ja V) koulu- ja kasvatusympäristöjen väkivaltakysymyksiin ja välittävien toimintaympäristöjen kehittämiseen suuntautuen.

Opintokokonaisuuden suorittanut henkilö osaa

- määritellä ja analysoida väkivallan eri ilmenemismuotoja elämäntilanteissa erilaisissa paikallisissa ja globaaleissa konteksteissa
- soveltaa sukupuolen ja intersektionaalisuuden teorioita väkivallan analysoimisessa, tunnistamisessa, väkivallan ehkäisemisen ja siihen puuttumisen toimenpiteiden suunnittelussa sekä uhrien auttamisessa
- suunnitella käytännön toimintaa väkivaltaan puuttumiseksi sekä ei-toisarvoistavien toimintatapojen ja tasa-arvon (tasavertaisuuden) toimenpiteiden kehittämiseksi
- reflektoida ja kehittää väkivallattomuutta ja välittämistä omassa toiminnassaan ja vuorovaikutuksessa
- toimia ryhmässä ja reflektoida ryhmän toimintaa väkivallattomuuden ja tasavertaisuuden näkökulmista

417133P Sukupuolisensitiivinen väkivallan tarkastelu kouluissa, työpaikoilla ja kotona - monitieteinen ja moniammatillinen johdanto 5 op

Kuvaus: Kurssilla perehdytään sukupuolisensitiivisesti ja erilaiset toisarvoistamisen ulottuvuudet huomioiden monitieteiseen ja eri tieteenaloilla tehtyyn väkivallan tutkimukseen. Kurssilla perehdytään väkivallan peruskäsitteisiin, ilmiön yleisyyteen, sen eri ilmenemismuotoihin ja kumuloitumiseen ihmisen elämänsä elämänalueilla. Kurssin tarkastellaan lisäksi välineitä havaita ja ehkäistä väkivaltaa eri ympäristöissä, sekä tukea moniammatillisen näkemyksen kehittymistä väkivaltailmiön tarkastelussa. Kurssilla opiskelija saa myös valmiudet reflektoida omaa toimintaansa väkivallattomuuden näkökulmasta.

Kurssin osaamistavoitteet:

- Opiskelija osaa määrittellä monitieteisen väkivallan tutkimuksen peruskäsitteet ja tarkastella väkivaltaa sukupuolen ja erilaiset toisarvoistamisen ulottuvuudet huomioiden
- opiskelija tunnistaa väkivallan eri ilmenemismuotoja elämänsä elämässä ja eri vaiheissa väkivallalle altistavia tekijöitä
- Opiskelija osaa analysoida väkivallan yksilöllisiä ja yhteisöllisiä vaikutuksia ihmisen terveyteen, hyvinvointiin ja sosiaalisiin suhteisiin.
- Opiskelija osaa reflektoida omaa toimintaansa väkivallattomuuden näkökulmasta

417134P Väkivallan monet muodot globaalissa kontekstissa, 5 op

Kuvaus: Kurssin aikana perehdytään väkivallan globaaliin kontekstiin, muotoihin, laajuuteen ja taustoihin monitieteisen, sukupuolisensitiivisen tutkimuksen avulla. Aihepiirinä on väkivallan tarkastelu laajempaan yhteiskunnalliseen ja kansainväliseen ilmiöönä, mm. vahingolliset perinteiset käytännöt (HTP - Harmful Traditional Practices) ja väkivallan ilmenemismuodot kriisiytyneissä konflikteissa, kuten raiskaus. Väkivallan ilmenemismuotoja tarkastellaan myös uskontoon ja maailmankatsomukseen liittyvinä kysymyksinä, sekä viihteeksi tarkoitettu mediassa. Kurssi esittelee kansainvälisiä sopimuksia ja kansallisia moniammatillisia toimia väkivallan poistamiseksi sekä avaa kriittisiä näkökulmia niiden toteutumisen arviointiin.

Kurssin osaamistavoitteet:

- Opiskelija osaa analysoida väkivaltaa laajempaan yhteiskunnalliseen ja globaalina ilmiönä sukupuolisensitiivisesti
- Opiskelija osaa eritellä väkivallan globaaleja erityisiä ilmenemismuotoja, haasteita niihin puuttumiseksi, keskeiset toimijatahot, sekä merkittävät meneillään olevat ennaltaehkäisytoimet
- Opiskelija on perehtynyt keskeisiin kansainvälisiin vertaileviin tutkimuksiin ja tuntee niiden tulokset
- Opiskelija tuntee keskeiset kansainväliset ja kansalliset sopimukset väkivallan ehkäisemiseksi ja kykenee arvioimaan niiden sisältöjä kriittisesti etuja ja puutteita eritellen.

417135P Seksuaalinen hyväksikäyttö ja ihmiskauppa, 5 op

Kuvaus: Seksuaalinen hyväksikäyttö ja ihmiskauppa on identifioitu aikamme mittavimmaksi ihmisoikeusrikkomukseksi ja globaalitason orjakauppaan verrattavissa olevaksi taloudelliseksi toiminnaksi. Kurssi jatkaa väkivallan globaalitason kontekstien -kurssin teemaa. Kurssilla tarkastellaan prostituutiota, ihmiskauppaa ja seksuaalista hyväksikäyttöä seksuaalisena väkivaltana ja perehdytään ilmiön eri ulottuvuuksiin. Kurssilla käsitellään aihepiirin tieteidenvälistä tutkimusta, määrittelyitä, lainsäädäntöä ja olemassa olevia tilastoja. Kurssilla tutustutaan uhrien auttamisjärjestelmiin ja niiden haasteisiin moniammatillisesta näkökulmasta.

Kurssin osaamistavoitteet:

- Opiskelija osaa eritellä seksuaaliseen hyväksikäytön, prostituution ja ihmiskauppaan liittyviä osa-alueita.
- Opiskelija osaa analysoida seksuaalista hyväksikäyttöä, ihmiskauppaa ja prostituutiota seksuaalisena/sukupuolistuneena väkivaltana.
- Opiskelija osaa arvioida seksuaaliseen hyväksikäyttöön, prostituutioon ja ihmiskauppaan puuttuvia toimenpiteitä, toimintaohjelmia ja auttamisjärjestelmiä ja tuntee oman paikkakuntansa palvelut.
- Opiskelijalla on herkkyyys ja valmius tunnistaa ja kohdata seksuaalisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan uhreja ja tarjota heille asiantuntijatahon apua.

417136P Työmenetelmiä väkivaltaan puuttumiseksi, uhrin auttamiseksi, väkivallan ehkäisemiseksi ja välittävän ilmapiirin rakentamiseksi, 5 op

Kuvaus: Työmenetelmiä käytäntöön -kurssin tavoitteena on tukea moniammatillisen työotteiden kehittymistä. Kurssilla perehdytään ammattilaisten hyväksi käytännöksi kokemuksiin menetelmiin väkivallan uhrien tunnistamisessa, heidän auttamisessa, mutta myös väkivallan uhreja työkseen auttavien tukemisessa, välittömän väkivaltauhan kohtaamisessa ja väkivallan ehkäisemisessä.

Opiskelijan on mahdollista suuntautua erityisesti koulu- ja kasvatusympäristöjen väkivalta kysymyksiin suorittamalla kurssi kouluväkivaltaa ja kuritusväkivaltaa tarkastelevalla kokonaisuudella.

Kurssin osaamistavoitteet:

- Opiskelija osaa analysoida ja arvioida väkivallan nimeämisen, tunnistamisen ja väkivaltatyön taustalla olevia teoreettisia ja ideologisia lähtökohtia sekä sukupuolen merkitystä väkivallan tarkastelussa
- Opiskelija tuntee väkivallan uhrin tunnistamisen, puuttumisen ja auttamisen menetelmiä ja ammatillaisen väkivaltatyötä tukevia menetelmiä
- Opiskelija osaa suunnitella oman ja työyhteisönsä hyvinvoinnin tukemista
- Opiskelija tuntee oman alansa väkivaltatyön ammatilliset toimijat ja osaa reflektoida ja suunnitella omaa ammatillista toimintaansa

417137P Ihmisoikeudet, lainsäädäntö ja toimenpideohjelmat sukupuolten tasa-arvon ja ei-väkivallaisen toimintaympäristöjen rakentamiseksi, 5 op

Kuvaus: Kurssilla tarkastellaan monitieteisesti moniammatillisen työn haasteita ja mahdollisuuksia väkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja välittävien toimintaympäristöjen rakentamiseksi. Kurssilla perehdytään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden peruskäsitteisiin, lähtökohtiin, lainsäädäntöön ja toimenpiteisiin. Kurssilla kehitetään valmiuksia epäasiallisen kohtelun poistamiseen sekä ei-toisarvoistavien toimintatapojen kehittämiseen vuorovaikutustaitoihin, konfliktinhallintaan ja organisaatioiden toimintatapojen kehittämiseen perehtymällä.

Kurssin osaamistavoitteet:

- Opiskelija tuntee ihmisoikeusasiakirjat ja keskeiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslait
- Opiskelija osaa laatia toiminnallisia tasa-arvo- ja turvallisuussuunnitelmia väkivallan ennaltaehkäisemiseksi sekä epäasiallisen kohtelun poistamiseksi, sekä kehittää ja arvioida konkreettisia toimenpiteitä suunnitelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi käytännössä
- Opiskelija osaa ennaltaehkäistä ja laukaista konfliktitilanteita saattamalla väkivallattomuuden teoreettista tietoa käytäntöön, sekä kykenee arvioimaan omaa toimintaansa konfliktitilanteissa
- Opiskelija osaa seurata alan monitieteistä ja tieteidenvälistä tutkimustietoa sekä hyödyntää sitä ammatillisesti.

A212903 Northern Women's Studies, 10 cr

Description: Northern Women's Studies (NWS) is a 10 cr points programme intended for both international and Finnish graduate and postgraduate students. The goal of the NWS programme is to convey and produce locally contextualized multidisciplinary knowledge about the life of women (and men) in the Northern areas of Europe from three critical perspectives: 1. the gender perspective, 2. the regional perspective, and 3. the multicultural perspective. Each student will construct their own personal curriculum supported by the lecturer of Women's Studies. Four courses will be offered in Northern Women Studies (NWS). Information about NWS can be found on the "Naistutkimus" bulletin board which is situated opposite the Snellmania library in the 1st floor of the Faculty of Education.

Educational objective: Student will gain an insight into Finnish society, Finnish research on gendered power and violence in educational environments, popular and traditional cultures and traditions, and Nordic environment, nature and wellbeing. Student is able to illustrate life in the North on these four areas of research and understands the culturally constructed gender.

Required reading: Literature will be agreed on with the instructor when constructing a personal curriculum for each students.

Delivery and course work: Essays based on literature (web based courses may be offered).

Assesment: 5-1/failed

Course convener: Vappu Sunnari

417311P Introduction to Finnish Women's Studies, 3 cr

Contents:

- Feminist approaches to society
- The gender contract; Finnish model
- history and development of Women's Studies in Finland
- Finnish Women's Studies contemporary theory and methods

417312P Power and violence in educational environments, 3 cr

Contents:

- Power-issues and gender in educational environments
- Concepts, results and challenges of gendered and sexualised power relations and violence
- Creating non-violent learning environments and gender sensitive pedagogy

417313P Popular and traditional cultures and traditions, 2 cr

Contents:

- Popular cultures; cultural studies; traditional cultures, especially in Northern Finland and in Scandinavia
- cultural and gender identities
- Women's roles in the usage, transfer and development of culture

417314P Nordic environment, nature and wellbeing, 2 cr

Contents:

- ecologically and socially sustainable development; nordic environmental research; nature and health related research
- gender perspectives in nature relations and wellbeing

Johdatus naistutkimukseen 10 op

Naistutkimuksesta voi tehdä 10 opintopisteen kokonaisuuden Johdatus naistutkimukseen (10 op), joka rakentuu naistutkimuksen peruskurssista (417113P 4 op) sekä 6 opintopisteestä muita naistutkimuksen perusopintoja.

Nais- ja sukupuolentutkimuksen tutkimusopinnot

Naistutkimuksesta voi tehdä tutkimusta tukevan naistutkimuksen opintokokonaisuuden (10-20 op), joka rakentuu joistakin seuraavista perus- ja aineopintojaksoista: 417113P, 417114P, 417210A, 417208A, 417209A, 417212A.

Lisäksi tutkimusopintoihin kuuluu naistutkimuksen tutkimusryhmä, jossa käsitellään osallistujien tutkimuksia profeminaaritoista jatkotutkimuksiin ja pyritään tukemaan töiden edistymistä.

Kysy lisätietoja tutkimusryhmästä osallistumalla johonkin ryhmän tapaamiseen.

Tutkimusta tukeva naistutkimuksen opintokokonaisuus, 10 – 20 op rakentuu jaksoista:

- 1) Nais- ja sukupuolentutkimuksen peruskurssi, 4 op (kontaktiopetus aina syyslukukaudella, ks. edeltä),
- 2) Tieto, valta ja kokemus naistutkimuksen haasteina, 3 op,
- 3) Nais- ja sukupuolentutkimus eettisenä kysymyksenä ja feministisen tutkimuksen etiikka, 3 op,
- 4) Nais- ja gendertutkimuksen ajankohtaisia käsitteellistämisen tapoja ja haasteita, 3 – 5 op,
- 5) Nais- ja gendertutkimuksen metodologia ja metodit, 5 op,
- 6) Feministiset tutkimus- ja suuntautumisalajat II 3 – 10 op.